

VU Research Portal

Case note: Hoge Raad (Lokfiets en warmtebeeldkijker)

Borgers, M.J.

2009

[Link to publication in VU Research Portal](#)

citation for published version (APA)

Borgers, M. J., (2009). *Case note: Hoge Raad (Lokfiets en warmtebeeldkijker)*, No. 225, Jan 20, 2009. (Nederlandse jurisprudentie; Vol. 2009).

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal ?

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

E-mail address:

vuresearchportal.ub@vu.nl

HR 28 oktober 2008, zaaknummer S01826/07, LJN: BE9817 en HR 20 januari 2009, NJ 2009, 225, LJN:BF5603, zaaknummer 07/11672; lokfiets en warmtebeeldkijker

Met noot van M.J. Borgers

1.

De hierboven afgedrukte uitspraken hebben betrekking op de inzet van een lokfiets (NJ 2009, 224), alsmede het gebruik van een warmtebeeldkijker of thermische camera (NJ 2009, 225). In beide gevallen gaat het om de toepassing van opsporingsmiddelen die worden ingezet teneinde strafbare feiten op het spoor te komen die reeds zijn begaan of nog zullen worden begaan, zonder dat deze middelen een specifieke wettelijke grondslag kennen. De Hoge Raad oordeelt in beide zaken dat het ontbreken van een dergelijke grondslag geen beletsel is voor de toepassing van deze middelen. Hoewel beide arresten niet worden gekenmerkt door uitvoerige overwegingen van de Hoge Raad, kan daaruit wel het één en ander worden afgeleid over de ruimte die de Hoge Raad wil laten voor de toepassing van de inzet van een lokfiets en het gebruik van een warmtebeeldkijker als opsporingsmiddelen.

De lokfiets

2.

De lokfiets is slechts één van de vele lokmiddelen die de politie pleegt in te zetten. Te denken valt aan de lokauto, de lokvrouw, de lokoma en de lokwoning. Het arrest NJ 2009, 224 is dan ook van groot belang voor de opsporingspraktijk. De Hoge Raad overweegt in dit arrest allereerst dat het plaatsen van een lokfiets teneinde fietsendieven op heterdaad te kunnen betrappen, geoorloofd is, ook al steunt dit handelen niet op een specifieke wettelijke regeling. Het komt mij voor dat men dit oordeel in die zin mag extrapoleren dat voor de inzet van lokmiddelen in het algemeen geen specifieke wettelijke grondslag nodig is. Het oordeel van de Hoge Raad roept de — theoretische — vraag op waarin de bevoegdheid tot het inzetten van lokmiddelen dan wel kan en moet worden gevonden. Het is al geruime tijd vaste rechtspraak dat de grondslag voor opsporingsactiviteiten die niet specifiek in de wet zijn geregeld en die ook niet meer dan een beperkte inbreuk maken op grondrechten, kan worden gevonden in de algemene opsporingstaak zoals die is neergelegd artikel 141 en 142 Sv of, wanneer nog geen sprake is van opsporing, in artikel 2 Politiewet (vgl. het Zwolsman-arrest, HR 19 december 1995, NJ 1996, 249 m.nt. Sch).

In de onderhavige zaak is de lokfiets ingezet met het oog om strafbare feiten die nog niet zijn begaan, op te helderen. Uitgaande van het Zwolsman-arrest is er dan sprake van proactief optreden, waarmee de grondslag voor de inzet van de lokfiets wordt gevonden in artikel 2 Politiewet. Hierbij moet evenwel in het oog worden gehouden dat in de onderhavige zaak de lokfiets is ingezet op 22 maart 2006. Tegenwoordig — dat wil zeggen: sinds 1 februari 2007 — kan men een dergelijke inzet als ‘gewone’ opsporing aanmerken. Met de (tweede) verruiming van het opsporingsbegrip van artikel 132a Sv sinds laatstgenoemde datum is de proactieve fase in zekere zin onderdeel geworden van het

opsporingsbegrip. Het feit dat er nog geen redelijk vermoeden is dat een strafbaar feit is begaan, sluit immers niet uit dat er sprake is van 'onderzoek in verband met strafbare feiten (...) met als doel het nemen van strafvorderlijke beslissingen' (vgl. meer uitvoerig Peçi & Sikkema, in: *Constate waarden*, Den Haag: BJu 2008, p. 353-362). Een lokmiddel kan worden ingezet omdat men verwacht dat er een strafbaar feit zal worden begaan. Dat is ook onderzoek in verband met strafbare feiten zoals bedoeld in artikel 132a Sv. In zoverre ligt de grondslag van de inzet van lokmiddelen thans (vrijwel steeds) in artikel 141 en 142 Sv — en niet in artikel 2 Politiewet. Toegegeven moet worden dat het hier vooral om een etikettenkwestie gaat. Praktisch verschil maakt het niet of het optreden geschiedt op basis van artikel 2 Politiewet of artikel 141 en 142 Sv.

3.

In de overweging dat een specifieke wettelijke grondslag niet is vereist, ligt besloten dat naar het oordeel van de Hoge Raad de inzet van een lokfiets geen, althans niet meer dan een geringe, inbreuk op de grondrechten of op andere fundamentele rechten behelst. Dat betekent evenwel niet dat de inzet van lokmiddelen nimmer problematisch kan zijn. Het is niet voor niets dat de Hoge Raad als randvoorwaarde formuleert dat de verdachte door het plaatsen van de lokfiets niet mag zijn gebracht tot andere handelingen dan die waarop zijn opzet reeds tevoren was gericht. Dit Tallon-criterium voorkomt dat de inzet van lokmiddelen in strijd komt met artikel 6 EVRM en het daarin besloten liggende instigatieverbod. Minder duidelijk is of in de overwegingen van de Hoge Raad ook de vereisten van subsidiariteit en proportionaliteit besloten liggen. Franken (DD 2009, p. 88) herkent een proportionaliteitsmaatstaf in de wijze waarop de Hoge Raad de omstandigheden duidt die relevant zijn voor het oordeel dat van uitlokking door de politie geen sprake is. Het gaat er daarbij om dat niet meer gedaan is dan het plaatsen en observeren van een fiets op een plaats waar veel andere fietsen worden gestald. Deze interpretatie van Franken kan ik delen, maar van belang is dan wel te constateren dat aldus de proportionaliteitsmaatstaf wordt verengd tot het gebezigde Tallon-criterium: de inzet van een lokmiddel is proportioneel zolang dat lokmiddel geen uitlokkende werking heeft. Dat is een wat marginale invulling van de proportionaliteitsmaatstaf. Voorts kan worden gewezen op de omstandigheid dat de Hoge Raad de locatie benoemt waar de lokfiets is geplaatst. Het gaat om een plaats waar veel fietsen worden gestolen. Daarmee heeft de Hoge Raad wellicht tot uitdrukking willen brengen dat de inzet van de lokfiets in de gegeven omstandigheden ook een noodzakelijk en passend opsporingsmiddel was.

4.

Indien het correct is dat de Hoge Raad aldus — in navolging van A-G Knigge (conclusie, onder 15) — heeft willen refereren aan de eisen van subsidiariteit en proportionaliteit, rijst overigens de vraag waarom dat zo impliciet gebeurt. In de opsporingspraktijk is, zo heb ik vernomen, dit arrest enthousiast ontvangen en wordt het oordeel van de Hoge Raad opgevat als een 'vrijbrief' voor de inzet van allerhande lokmiddelen. Bij die perceptie kunnen vraagtekens worden geplaatst. Maar feit is dat juist doordat niet in algemene zin, maar alleen in het licht van de concrete omstandigheden van het geval op de normering wordt ingegaan, het arrest — ongewild — de indruk kan wekken dat er nauwelijks belemmeringen bestaan voor de inzet van lokmiddelen. Bovendien valt er naar mijn mening ook het

nodige voor te zeggen om de vereisten van subsidiariteit en proportionaliteit meer nadruk te geven en ook van een nadere uitwerking te voorzien (al dan niet in de vorm van motiveringsplichten). De door de Hoge Raad berechte zaak roept bijvoorbeeld de vraag op of het wel nodig was om een lokfiets in te zetten. Is, gelet op het weinig verhullende opereren van fietsendieven — in deze zaak werd de fiets weggenomen voor de in- en uitgang van het station, in de buurt van een kaartjesautomaat; bepaald geen donker hoekje achteraf —, niet evenveel succes te behalen met ‘slechts’ surveillances in burger? Dat zou in een geval als het onderhavige een minder ingrijpend middel zijn geweest. Voorts kan de vraag worden opgeworpen of fietsendiefstal een voldoende ernstig delict is om daarvoor lokmiddelen in te zetten. Het antwoord op die vraag hangt, naar het mij voorkomt, niet alleen samen met de ernst van het feit in abstracto, maar ook met de concrete omstandigheden van het geval. Hoe ernstig is de problematiek van fietsendiefstal rondom station Deventer eigenlijk? Ik wil hiermee niet onmiddellijk betogen dat in deze zaak geen lokfiets had moeten worden ingezet. Het gaat mij erom dat vragen die samenhangen met de vereisten van subsidiariteit en proportionaliteit serieus aandacht verdienen, wil de toetsing aan die vereisten daadwerkelijk iets voorstellen (vgl. ook het pleidooi van Franken, DD 2009, p. 92).

5.

Dat de Hoge Raad het Tallon-criterium hanteert, ligt gelet op de aard van het ingezette middel alleszins voor de hand. Het gaat immers om een lokmiddel. Voor de (mogelijke) uitlokkende werking is — zoals A-G Knigge in zijn conclusie uiteenzet — niet relevant of het ingezette lokmiddel zich al dan niet op een specifieke persoon richt. In zoverre wijkt de Hoge Raad ook niet af van het betoog van zijn A-G. Lokmiddelen moeten een ‘neutraal’ karakter hebben, hetgeen wil zeggen dat van de lokmiddelen zelf, in de concrete omstandigheden waaronder deze worden ingezet, niet een dusdanig verleidende werking mag uitgaan dat personen overgaan tot het begaan van strafbare feiten die zij niet van plan waren te begaan. Of anders gezegd: lokmiddelen moeten geen nieuwe criminaliteit genereren. Opmerkelijk nu is dat A-G Knigge en de Hoge Raad verschillend aankijken tegen de uitlokkende werking van de lokfiets in deze zaak. Knigge legt er de nadruk op dat het hier gaat om een niet afgesloten fiets die op een plek staat waar veel mensen passeren (nabij de in- en uitgang van het station, in de buurt van de kaartjesautomaat). Bindt men daardoor niet de kat op het spek? De Hoge Raad hecht juist weinig belang aan het feit dat de fiets niet was afgesloten. De Hoge Raad is kennelijk van mening, zo formuleert Buruma (DD 2009, p. 74) het, dat ‘het onafgesloten neerzetten van een fiets een te weinig instigerende activiteit van de overheid’ is ‘ten opzichte van de eigen keuze van de veroordeelde’. Als dat zo is, is het interessant te constateren dat aldus een moreel gezichtspunt lijkt te gaan meespelen: men behoort zich niet in de verleiding te laten brengen door een niet afgesloten fiets. Ik aarzel erover of een dergelijk gezichtspunt wel een rol moet spelen. Het gaat er bij de beoordeling van de uitlokkende werking van een lokmiddel niet zozeer om hoe men behoort te reageren, maar veeleer om hoe de gemiddelde burger (of bij een gerichte actie: de verdachte) pleegt te reageren op het aantreffen van dat middel. Wanneer het zo zou zijn dat mensen snel in de verleiding raken om een niet afgesloten fiets mee te nemen, is dat op zichzelf een betreurenswaardige zaak, maar tegelijkertijd ook een indicatie dat van een dergelijke fiets wel degelijk een uitlokkende werking uitgaat.

6.

Het feit dat de Hoge Raad de inzet van een opsporingsmiddel toelaat zonder specifieke wettelijke grondslag, sluit niet uit dat de wetgever kiest voor een nadere wettelijke regeling van de inzet van lokmiddelen. Daarvoor valt ook het één en ander te zeggen. Niet alleen moeten de noodzaak en de proportionaliteit van de inzet van lokmiddelen in ogenschouw worden genomen, gewaarborgd moet ook worden dat de grens van het Tallon-criterium niet wordt overschreden. Het zou daarom mijn voorkeur hebben om de bevoegdheid tot het inzetten van lokmiddelen niet bij de opsporingsambtenaar, maar bij de officier van justitie te beleggen. Een bijkomend argument daarvoor is nog dat de officier van justitie ook de bevoegde autoriteit is ten aanzien van andere bevoegdheden waarbij het Tallon-criterium een rol speelt (infiltratie, pseudokoop en -dienstverlening), al spelen bij die bevoegdheidstoedeling ook andere redenen — met name veiligheidsaspecten — een rol.

De warmtebeeldkijker

7.

De beslissing van de Hoge Raad in de zaak NJ 2009, 225 is op zich nauwelijks opzienbarend te noemen. Niet alleen is de inzet van een warmtebeeldkijker met als doel het opsporen van hennepplantages, zonder dat daartoe een specifieke wettelijke grondslag aanwezig is, in de lagere rechtspraak reeds aanvaard (zie Hof Arnhem 23 december 2002, NJ 2003, 134). Ook kan worden gewezen op een eerder arrest waarin de Hoge Raad een klacht die verband houdt met de inzet van een warmtebeeldkijker, met toepassing van artikel 81 RO verwerpt (HR 12 maart 2002 LJN AD7857). In de zaak NJ 2009, 225 laat de Hoge Raad zich — met een lastig leesbare volzin — inhoudelijk uit over de inzet van de warmtebeeldcamera: niet elk gebruik van de warmtebeeldkijker maakt een zodanige inbreuk op de persoonlijke levenssfeer van de verdachte dat voor deze inbreuk artikel 2 Politiewet geen grondslag kan bieden. Aldus verwerpt de Hoge Raad het stevig aangezette middel, waarin wordt betoogd dat met een warmtebeeldkijker zicht kan worden verkregen op menselijke gedragingen in een woning, dat er daarom sprake is van een zeer privacygevoelig opsporingsmiddel en dat derhalve artikel 2 Politiewet niet als toereikende wettelijke grondslag kan dienen. Daarmee lijkt de Hoge Raad te willen zeggen dat niet dat onder alle omstandigheden de inzet van een warmtebeeldkijker acceptabel zal zijn. Gelet op de aard van het verkregen resultaat — er wordt slechts een ‘warmtebeeld’ op basis van meting van infraroodstraling geproduceerd — zal er in de regel geen probleem bestaan. Maar de Hoge Raad houdt, zo komt het mij voor, een slag om de arm voor bijzondere gevallen, waarin — al dan niet onder invloed van technische ontwikkelingen — uit het ‘warmtebeeld’ meer gedetailleerde informatie zou kunnen worden afgeleid over de persoonlijke levenssfeer van de betrokkene.

8.

Ook al is de beslissing van de Hoge Raad nauwelijks opzienbarend, het oordeel van de Hoge Raad verdient om twee redenen toch enige nadere aandacht. Allereerst valt het op dat de Hoge Raad terugvalt op artikel 2 Politiewet, terwijl — zo duid ik de door het gerechtshof vastgestelde feiten — ten tijde van de inzet van de warmtebeeldkijker door de opsporingsambtenaar al een redelijk vermoeden van het begaan zijn van een strafbaar feit bestond. Vermoedelijk refereert de Hoge Raad aan artikel 2

Politiewet omdat het cassatiemiddel daarop is toegesneden. Maar het had meer voor de hand gelegen om naar artikel 141 en 142 Sv als wettelijke basis voor die inzet te verwijzen. Onder het huidige opsporingsbegrip zou men overigens in een casus als de onderhavige sowieso — of er nu wel of niet reeds een concrete verdenking bestaat van het begaan zijn van een strafbaar feit — van opsporing (in de zin van artikel 132a Sv) moeten spreken, waarmee het dan om die reden voor de hand ligt om artikel 141 en 142 Sv als wettelijke grondslag aan te wijzen.

9.

Van groter belang is dat de Hoge Raad geen aandacht besteedt — hoewel de beantwoording van het cassatiemiddel daar strikt genomen ook niet toe noopte — aan de door A-G Knigge opgeworpen vraag omtrent de ruimte die de wet laat voor niet-stelselmatige observatie, dat wil zeggen observatie die niet berust op een bevel als bedoeld in artikel 126g, 126o of 126zd Sv. Knigge betoogt — kort samengevat — dat aan de wet bijzondere opsporingsbevoegdheden het uitgangspunt ten grondslag ligt dat elke inbreuk op de privacy dient te berusten op een specifieke wettelijke grondslag. Dat impliceert dat de wet bijzondere opsporingsbevoegdheden op dit punt heeft gebroken met eerdere rechtspraak (waaronder het Zwolsman-arrest) en dat artikel 2 Politiewet en artikel 141 en 142 Sv alleen nog als wettelijke grondslag kunnen dienen voor observaties die (naar huidig inzicht) geen inbreuk maken op de privacy, en niet (langer) voor observaties die daarop een geringe inbreuk maken. Dit uitgangspunt zou aldus in het stelsel van bijzondere opsporingsbevoegdheden zijn verwerkt dat stelselmatige observatie heeft te gelden als vorm van observatie die inbreuk maakt op de privacy. Derhalve is voor stelselmatige observatie voorzien in een specifieke wettelijke regeling (artikel 126g en 126o Sv; nadien is artikel 126zd Sv toegevoegd). Daarmee zou de wetgever het criterium ‘stelselmatig’ hebben willen hanteren om onderscheid te maken tussen observaties die wel en observaties die niet privacygevoelig zijn en die dus al dan niet een specifieke wettelijke grondslag behoeven. In het verlengde hiervan stelt Knigge de vraag centraal of in de onderhavige zaak sprake is geweest van stelselmatige observatie. Die vraag beantwoordt hij — terecht — negatief.

De Hoge Raad besteedt geen aandacht aan de door zijn A-G geschetste wettelijke systematiek. Omdat de Hoge Raad niet toelicht waarom het aangevoerde middel uitgaat van een onjuiste rechtsopvatting, kan niet worden vastgesteld in hoeverre de Hoge Raad zich met de benadering van A-G Knigge kan verenigen. Slaat het middel de plank mis omdat ten onrechte ervan wordt uitgegaan dat elk gebruik van een warmtebeeldkijker leidt tot een inbreuk op de privacy (en daarmee als stelselmatige observatie heeft te gelden)? Of gaat het erom dat niet elke inbreuk op de privacy vereist dat aan de observatie een bevel van de officier van justitie als bedoeld in artikel 126g, 126o of 126zd Sv ten grondslag heeft gelegen? Indien de Hoge Raad het laatste bedoelt, ziet hij kennelijk nog wel ruimte voor het aanwijzen van artikel 2 Politiewet en/of artikel 141 en 142 Sv als wettelijke grondslag voor observaties die een geringe inbreuk maken op de persoonlijke levenssfeer. Maar men kan er slechts naar gissen of de Hoge Raad dat zo heeft bedoeld. Dat maakt de vraag in hoeverre observaties nog kunnen worden gegrond op artikel 2 Politiewet en/of artikel 141 en 142 Sv, evenwel niet minder relevant en interessant.

10.

De wetgever heeft inderdaad bij het ontwerp van de bijzondere opsporingsbevoegdheden als vertrekpunt gekozen dat een stelselmatige observatie een inbreuk op de persoonlijke levenssfeer behelst. Dat heeft zich vertaald in een wettelijke regeling (artikel 126g, 126o en 126zd Sv) die dwingt tot het maken van een inschatting vooraf: zal door de voorgenomen observatie een min of meer volledig beeld van bepaalde aspecten van iemands leven worden verkregen? Zo ja, dan is er sprake van stelselmatige observatie en dient aan de observatie een bevel van de officier ten grondslag te liggen (vgl. over deze systematiek Haverkate, Trema 2000, p. 227 e.v.). Dit betekent mijns inziens evenwel niet zonder meer dat elke niet-stelselmatige observatie nimmer inbreuk op de privacy maakt. Het is bovendien mogelijk dat bij een niet-stelselmatige observatie privacygevoelige informatie naar boven komt terwijl dat bij aanvang van de observatie niet werd en ook niet kon worden voorzien. Juist tegen deze achtergrond is de vraag van groot belang of de wetgever met de introductie van de bevoegdheid van stelselmatige observatie een einde heeft willen maken aan de in de rechtspraak aanvaarde leer dat artikel 2 Politiewet en artikel 141 en 142 Sv als grondslag kunnen dienen voor een geringe inbreuk op de persoonlijke levenssfeer. Indien dat het geval zou zijn, zou dat betekenen dat observaties die niet berusten op een bevel van de officier van justitie als bedoeld in artikel 126g, 126o en 126zd Sv, maar waarbij wel een geringe inbreuk op de privacy is gemaakt, per definitie onrechtmatig zijn.

Over het antwoord op de hier opgeworpen vraag wordt wisselend gedacht (zie het korte overzicht in de conclusie van A-G Machielse voor HR 21 maart 2000, LJN AA5254 en in aanvulling daarop Haverkate, Trema 2000, p. 228, 230). Wanneer men de wetsgeschiedenis erop naslaat, is de eerste indruk dat de wetgever inderdaad van de dichotomie is uitgegaan zoals A-G Knigge die schetst. Telkens wordt gesteld dat voor stelselmatige observatie een expliciete wettelijke grondslag is aangewezen en dat voor observaties die geen inbreuk maken op de privacy, artikel 2 Politiewet en artikel 141 en 142 Sv als grondslag volstaan. Maar wat in de wetsgeschiedenis niet expliciet wordt gesteld, is dat artikel 2 Politiewet of artikel 141 en 142 Sv niet meer zou kunnen dienen als grondslag voor observatie die een geringe inbreuk maakt op de privacy. In de wetsgeschiedenis kunnen aanwijzingen worden gevonden dat de minister ook niet zo ver heeft willen gaan. In relatie tot de inzet van informanten merkt de minister bijvoorbeeld op dat wanneer die inzet leidt tot een geringe mate van schending van de privacy, artikel 2 Politiewet en artikel 141 en 142 Sv daartoe de legitimatie bieden (Kamerstukken II 1996/97, 25 403, nr. 3, p. 114-115). Daarnaast zijn de passages in de wetsgeschiedenis van belang waarin wordt ingegaan op het niet-opnemen van een eerder voorgestelde, maar nadien geschrapte vangnetbepaling die specifiek voorzag in een wettelijke grondslag voor geringe inbreuken op de persoonlijke levenssfeer. Ook al is de toelichting op het achterwege laten van deze bepaling niet in het meest heldere proza gevat, duidelijk is wel dat volgens de minister een vangnetbepaling niet noodzakelijk is omdat taakstellende artikelen — en dat zijn artikel 2 Politiewet en artikel 141 en 142 Sv bij uitstek — een grondslag kunnen (blijven) bieden voor geringe inbreuken op de privacy (vgl. Kamerstukken II 1996/97, 25 403, nr. 3, p. 98, Kamerstukken II 1997/98, 25 403, nr. 7, p. 19 en Handelingen II 1997/98, p. 24-1536).

Naar het mij voorkomt, is de hier weergegeven duiding van de wetsgeschiedenis niet in strijd met het 'programmatische karakter' van de wet bijzondere opsporingsbevoegdheden, waar A-G Knigge in zijn

conclusie (onder 16) naar verwijst. Dat programmatische karakter houdt in dat, wanneer op enigerlei moment blijkt dat een niet specifiek in de wet geregelde opsporingsmethode een inbreuk maakt op de privacy, de wetgever zijn verantwoordelijkheid zal moeten nemen door (alsnog) in een wettelijke regeling te voorzien (zie Kamerstukken II 1996/97, nr. 3, p. 12). Daarmee is nog niets gezegd over de wijze waarop de rechter heeft te oordelen over de geconstateerde inbreuk op de privacy. Het 'programmatische karakter' sluit in ieder geval niet uit dat de rechter in een dergelijk geval genoeg zal nemen met artikel 2 Politiewet en/of artikel 141 en 142 Sv als wettelijke basis, mits het gaat om niet meer dan een geringe inbreuk op de persoonlijke levenssfeer.

11.

Al met al zie ik geen dwingende reden om aan te nemen dat sinds de invoering van de wet bijzondere opsporingsbevoegdheden artikel 2 Politiewet en/of artikel 141 en 142 Sv geen grondslag meer zouden kunnen bieden voor geringe inbreuken op de privacy. In dat opzicht zou men de verwerping door de Hoge Raad van de cassatieklacht in de onderhavige zaak ook zo kunnen lezen dat, ook indien het gebruik van een warmtebeeldkijker enige inbreuk op de privacy zou maken, daarmee niet per definitie sprake is van stelselmatige observatie en dat voor die geringe inbreuk artikel 2 Politiewet (of artikel 141 en 142 Sv) nog altijd als toereikende wettelijke grondslag kan gelden. Het zal nog moeten blijken of de Hoge Raad dat ook zo heeft bedoeld. Evenals met betrekking tot het arrest over de lokfiets geldt ook hier dat het normatieve kader voor de inzet van het opsporingsmiddel een nadere uitwerking door de Hoge Raad verdient.